

Proces-verbaal

Working Group Belgian Grid (WG BG)

07/11/2017

Aanwezig : W. Aertsens (INFRABEL)
P. Claes (FEBELIEC)
M. Ceusters (FEBELIEC)
X. Coppin (FEBEG)
A. Detollenaere (ODE)
V. Demeyer (FEBEG)
B. De Wispelaere (FEBEG)
B. Gouverneur (Synergrid)
S. Harlem (FEBEG)
N. Leroy (EDORA)
M. Maenhoudt (CREG)
E. Mees (CREG)
K. Nijs (VOKA)
P. Ottoy (VREG)
A. Pirard (CWaPE)
J. Robbelein (FOD)
W. Van Melkebeek (FEBEG)
F. Vanwysberghe (FEBELIEC)

D. Zenner (Voorzitter)
I. Gerkens, J. Moelans, H. Vandenbroucke, R. Vande Zande, D. Osorio (Elia)
M. Jakob (50Hertz)

Afwezig: M. Van Bossuyt (FEBELIEC)

Agenda

1. Goedkeuring van het proces-verbaal van de vergadering van 4 september 2017
2. Implementatie van de netwerkcodes: Stand van zaken
3. Aanpassing van het Federaal Technisch Reglement
 - 3.1. Voorbereiding van de Workshop van 23/11/2017 – markt gerelateerde aspecten
 - 3.2. Substantiële modernisering
 - 3.3. Compliance & Testing
 - 3.4. CDS: Wijzigingen die volgen uit de Position Paper CDS
4. Voorstellen van wijzigingen aan het toegangscontract
 - 4.1. Feedback van de leden van de WG BG
 - 4.2. Aanvraagformulieren voor een Toegangscontract en een ARP-contract

PROCES-VERBAAL

1. Opening van de vergadering van de WG Belgian Grid van 7 november 2017.

De Voorzitter van de WG BG deelt mee dat dit de laatste vergadering is van Isabelle Gerkens en bedankt haar voor het geleverde werk tijdens de afgelopen jaren.

Daarnaast wordt Roxanne Vande Zande voorgesteld aan de leden van de WG BG, die de functie van Isabelle heeft overgenomen vanaf 1 november 2017 en vanaf nu zal fungeren als contactpersoon voor vragen in verband met de vergaderingen van de WG Belgian Grid en de plenaire vergaderingen van de Elia Users' Group.

Wat betreft de voorgestelde agenda stelt FEBEG de vraag wanneer de discussie omtrent de netverliezen zal plaatsvinden? De Voorzitter van de WG BG geeft aan dat Elia de intentie heeft om haar voorstel in deze zaak tegen het einde van het jaar uit te klaren. Bijkomend wordt er ook verduidelijking gevraagd over hoe de 'wish-list' (non-netwerkcode gerelateerde topics) zoals besproken tijdens voorgaande vergaderingen van de WG BG zal worden behandeld? Zal dit ook gebeuren via de verschillende workshops of zijn er hiervoor aparte acties te nemen? De Voorzitter van de WG BG geeft aan dat ook hierop zal worden teruggekomen tijdens de volgende vergaderingen.

2. Goedkeuring van het proces-verbaal van de vergadering van 4 september 2017

Aangezien het proces-verbaal van de vergadering van 4 september 2017 pas op de ochtend van deze WG BG werd overgemaakt aan de leden, zal het voorstel van proces-verbaal worden goedgekeurd tijdens de volgende vergadering (01.12.2017) zodanig dat er voldoende tijd wordt gegeven aan de leden om het verslag door te nemen.

3. Implementatie van de netwerkcodes: Stand van zaken

ELIA geeft een overzicht van de huidige stand van zaken van de netwerk codes en guidelines op Europees niveau. Sinds de laatste vergadering van de WG BG (04.09.2017) zijn er geen nieuwe codes of guidelines in werking getreden.

De publicatie en inwerkingtreding van de 'Electricity Balancing Guideline' en de 'Netwerk Code Emergency & Restoration' worden verwacht tegen het einde van dit jaar.

4. Aanpassing van het Federaal Technisch Reglement

4.1. Vorbereiding van de Workshop van 23/11/2017 – markt gerelateerde aspecten

De Voorzitter van de WG BG geeft de aanwezigen de kans om feedback te geven over het verloop van de eerste workshop, die plaats vond op 22 september 2017.

FEBEG geeft aan dat ondanks het feit dat alle informatie en documenten 14dagen op voorhand werden overgemaakt, de timing om deze door te nemen en te verwerken zeer beperkt is. Daarnaast wordt er de vraag gesteld hoe ELIA denkt om te gaan met de verschillende opmerkingen en bedenkingen – Hoe gaan deze worden opgevolgd? Daarnaast werd ook de vraag gesteld of er naast de 4 workshops nog een afsluitende vergadering kan worden georganiseerd om het volledige voorstel van Technisch reglement te bespreken (aangezien dit nu in verschillende topics/stukken wordt opgesplitst). De Voorzitter van de WG BG licht toe dat er 'Minutes of Meeting' van de eerste Workshop zullen worden overgemaakt aan de stakeholders. Bedoeling van deze minutes is om een neutraal overzicht te geven van de gemaakte opmerkingen en gestelde vragen tijdens de workshop, maar dus niet om letterlijk verslag uit te brengen van de gevoerde discussies, zoals bijvoorbeeld tijdens de plenaire vergaderingen van de Elia Users Group. Daarnaast is het ook de bedoeling om tijdens workshop 3 (die zal doorgaan op 18 december 2017) terug te komen op de gemaakte opmerkingen en mee te geven hoe Elia hiermee is omgegaan/of zal omgaan. Wat betreft de vraag voor een extra vergadering/workshop, hier zal ELIA bekijken wat er nog geregeld kan worden om extra tijd met de stakeholders te voorzien, mits in acht name van de vooropgestelde timing.

FEBEG vraagt ook voor een duidelijk overzicht van de timing bij de verschillende topics tijdens de workshops zodat zij hun vertegenwoordiging hierop kunnen afstemmen. ELIA geeft aan dat dit zal worden voorzien voor de volgende workshops.

Daarnaast maakt FEBEG zich ook de bedenking hoe de topics die behandeld worden in de workshops zich verhouden tot andere, lopende discussies in de werkgroepen, zoals WG Balancing en de TF ICAROS? Hier is de vraag hoe er zal worden omgegaan met mogelijke 'gaps' en/of 'overlaps', alsook waar de feitelijke discussies dan wel moeten worden gevoerd? ELIA is zich wel degelijk bewust dat er discussies lopende zijn via verschillende platformen en dat bijgevolg dus ook niet alle elementen aanbod zullen komen in de 4 workshops. ELIA behoudt het overzicht van de gevoerde discussies en zal de nodige aanpassingen meenemen in het voorstel van Federaal Technisch Reglement (FTR) in functie van de genomen beslissingen in de verschillende werkgroepen zoals WG Belgian grid, WG Balancing en TF ICAROS.

FEBELIEC geeft aan dat er nood is aan een duidelijke communicatie en sensibilisering, van de netgebruikers want dat de implementatie van deze Europese regels en de dringendheid en afdwingbaarheid ervan momenteel nog niet leeft onder hun leden. De vertegenwoordiger van FEBELIEC geeft aan dat zij hun rol hierin trachten te spelen maar vraagt ook aan ELIA de nodige ondersteuning. Daarnaast is een consultatie periode van 1 maand over het FTR zeer beperkt om de omvangrijke documenten door te nemen en een antwoord te formuleren en af te stemmen. De Voorzitter van de WG BG geeft aan ervan bewust zijn dat we ons maximaal moeten inzetten om iedereen te informeren en begeleiden. ELIA denkt dan ook na om in deze bijkomende acties te ondernemen teneinde de netgebruikers te betrekken en te informeren over de mogelijke impacten.

INFRABEL stelt de vraag wat er zal gebeuren op regionaal/gewestelijk niveau voor het lokaal transport (70kV en 30kV). Op basis van lopende initiatieven moeten de stakeholders namelijk vaststellen dat de visies van de verschillende regulatoren niet altijd gelijklopend zijn. De VREG benadrukt dat de aanwezigheid van de regulatoren tijdens deze overlegmomenten en de georganiseerde workshops moet worden beschouwd als een teken dat de regulatoren coherentie na streven. Daarnaast wordt er verduidelijkt dat het lopend initiatief in Vlaanderen een herziening van het Technisch Reglement Distributie omvat (met een focus op de implementatie van MIG6).

ELIA licht de agenda van Workshop 2, die op 23 november zal plaats vinden, in detail toe en geeft aan dat er voor elke topic een specifieke timing zal worden meegegeven. Daarnaast wordt er ook ingegaan op het overzicht van de topics die op de agenda staan voor de 3de en 4de workshop. Bijkomend worden de leden van de WG BG ook geïnformeerd omtrent de volgende vergadering van de WG EMD die plaats zal vinden op 12 december 2017 en waar er een toelichting zal worden gegeven omtrent de netwerk codes HVDC, Emergency&Restoration en de System Operation Guideline.

FEBEG en FEBELIEC herhalen hun vraag om de minutes of meeting van de eerste workshop te verkrijgen om te zien of alle elementen en/of bemerkingen zijn meegenomen. Alsook of er gekeken kan worden naar een bijkomende vergadering/workshop voor het volledige voorstel van nieuw FTR in zijn geheel te bespreken. De Voorzitter van de WG BG bevestigt nogmaals dat we nota nemen van de vraag en zullen bekijken hoe er tegemoet kan worden gekomen aan deze vraag.

4.2. Substantiële modernisering

ELIA licht de gemaakte aanpassingen inzake een substantiële modernisering toe rekening houdend met de feedback tijdens de vorige WG BG van 4 september 2017. Deze aanpassingen handelen voornamelijk over het feit dat een substantiële modernisatie voor een 'demand unit' plaats zal vinden wanneer er aanpassingen worden uitgevoerd die een impact hebben op het 'technisch elektrisch vermogen' van een installatie (i.p.v. op basis van het gecontracteerd vermogen).

INFRABEL stelt de vraag of er voor elke substantiële modernisatie een detailstudie zal moeten worden aangevraagd. ELIA verwijst naar het huidige proces waarbij geringe wijzigingen enkel gemeld moeten worden. Daarnaast wordt er ook door INFRABEL verduidelijking gevraagd omtrent de definitie van een 'demand facility'? De Voorzitter van de WG BG geeft aan dat hierop zal worden teruggekomen tijdens de 2de Workshop, specifiek wanneer we de definities zullen toelichten.

FEBELIEC geeft aan dat de verwijzing naar 'current regulation' in de slides (bijvoorbeeld slide 7) verwarrend is en er best verwezen wordt naar het toepasselijke FTR. ELIA geeft aan dat dit zal worden verduidelijkt. Daarnaast stelt FEBELIEC zich te kunnen vinden in de voorgestelde aanpak maar dat de praktijk zal aantonen of deze de juiste is. De Voorzitter van de WG BG benadrukt nogmaals dat ELIA de intentie heeft een pragmatische aanpak te hanteren, die toch de nodige zekerheid biedt.

FEBEG stelt de vraag hoe er zal worden omgegaan met vervangingsonderdelen ('spare parts') en een 'overhaul', deze laatste kan namelijk leiden tot een verhoging het vermogen (MW) en bijgevolg een shift van type SGU. Worden deze beschouwd als een uitvoering van een substantiële modernisatie? ELIA geeft aan dat 'spare parts' volgens haar lezing niet vallen onder het regime van een substantiële modernisatie. Wat betreft de uitvoering van een 'overhaul', hier neemt ELIA de opmerking mee en zal verder bekijken hoe hiermee om te gaan. A priori wenst Elia wel het principe te hanteren dat indien de verhogen van vermogen leidt tot een shift van type SGU, deze wijziging beschouwd dient te worden als substantiële modernisatie. Daarnaast haalt FEBEG het voorbeeld van een gedeeltelijke sluiting van een bepaald onderdeel (van bijvoorbeeld een STEG) aan – is dit een substantiële modernisatie? Volgens ELIA zou dit onder een CASE III kunnen vallen en dus niet gekwalificeerd worden als een substantiële modernisatie.

ELIA wenst ook nog te verwijzen naar de rol en verantwoordelijkheid van de regulatoren welke de uiteindelijke eindbeslissing dienen te nemen voor wat betreft de classificatie van een substantiële modernisatie. De voorstellen die ELIA dan ook maakt zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de regulator.

FEBEG merkt tevens op dat volgens de bepalingen van de netwerkcode RfG, een eenheid van het type B vrijgesteld is van de bepalingen inzake substantiële modernisatie en dat dit niet meegenomen is in de door ELIA gekozen aanpak. ELIA geeft aan dat men dit zal meenemen en verder zal bekijken.

Tot slot wenst FEBEG verduidelijking omtrent de 'compliance' van sub-elementen en hoe men dit gaat controleren. ELIA stelt dit te controleren op basis van technische simulaties en/of verslagen.

Daarnaast informeert ELIA de leden van de WG BG dat de lijst met voorwaarden zal worden opgemaakt en publiek beschikbaar zal worden gemaakt.

4.3. Compliance & Testing

De Voorzitter van de WG BG geeft aan dat er zal worden teruggekomen op een later tijdstip (tijdens een van de volgende WG BG), wanneer we de ontvangen feedback en bemerkingen van de leden grondig hebben kunnen doornemen. ELIA zal op dat

ogenblik ook verduidelijken wat de verwachtingen zijn op gebied van simulaties, testen en noodzakelijke documentatie. Daarnaast zal men ook de link maken met de DSOs en CDSOs om tot een gemeenschappelijke gedragen visie hieromtrent te komen.

4.4. CDS: Wijzigingen die volgen uit de Position Paper CDS

ELIA informeert de leden van de WG BG dat de het voorstel omtrent CDS in het FTR (nieuwe titel in het FTR) beschikbaar zal worden gemaakt in aanloop naar de 2de Workshop (23.11.2017). Als input voor het voorstel heeft ELIA zich gebaseerd op de gevalideerde position paper aangaande CDS, het Technisch Reglement Vlaanderen, bijlage 14 van het toegangscontract, de gedefinieerde 'wish-list' alsook op basis van de lopende discussies.

FEBELIEC vraagt om in het voorstel van tekst (voor het FTR) duidelijk aan te geven wat de verplichtingen van een CDS zijn in functie van de rol die zij opnemen, namelijk als 'system operator' enerzijds of als 'grid user' anderzijds. Daarnaast werd er ook opgemerkt dat er gekeken moet worden naar de verplichtingen van de achterliggende klant. FEBELIEC is voorstander om dit in een wettelijk kader vast te leggen. Ook t.a.v. de regulatoren wordt er opnieuw aangedrongen om de verschillende regels voor CDS optimaal op elkaar af te stemmen.

INFRABEL benadrukt dat in het FTR duidelijk moet aangegeven worden wanneer bepaalde regels algemeen gelden of wanneer deze specifiek van toepassing zijn op de netgebruikers aangesloten op het Elia-net. Daarnaast bevestigt INFRABEL de oproep van FEBELIEC om zoveel mogelijk naar harmonisatie te streven, aangezien de CDS ook onderhevig zijn aan regionale bevoegdheden en men moet vaststellen dat er toch discrepanties bestaan in de gebruikte terminologie over de regio's heen. ELIA geeft aan dat de oefening enkel is gemaakt voor het federale niveau, maar verwijst naar de gevalideerde position paper die pleit voor een doorgedreven harmonisatie over de regio's heen.

FEBEG vraagt verduidelijking omtrent het beoogde hoofdstuk 4 aangaande toegang en de evenwichtsverantwoordelijkheid. ELIA geeft aan dat er geen nieuwe bepalingen worden toegevoegd, maar het de bedoeling is om een volledig overzicht te geven van de verplichtingen.

5. Voorstellen van wijzigingen aan het toegangscontract

5.1. Feedback van de leden van de WG BG

In opvolging van de oproep van ELIA, zoals gelanceerd tijdens de vorige WG BG, om commentaren/opmerkingen te ontvangen op het voorstel van toegangscontract hebben verschillende leden hun commentaren per mail overgemaakt. Tijdens de vergadering overloopt ELIA de voornaamste opmerkingen.

FEBELIEC/FEBEG stellen voor een nieuwe categorie van toegangshouder te creëren voor de beheerder van een CDS? ELIA acht dit echter niet opportuun omdat de CDS reeds onder de categorie van netgebruiker valt.

FEBEG vraagt ook verduidelijking omtrent de rol van de leverancier bij het toegangscontract en de juridische waarde van diens handtekening, namelijk wat zijn de implicaties indien de leverancier bijlage 3 van het toegangscontract niet ondertekent? INFRABEL geeft aan dat de aanduiding van de leverancier vergelijkbaar is of moet zijn met de aanduiding van de ARP door de toegangshouder. De Voorzitter van de WG BG geeft aan dat het hier gaat om een formele mededeling, zodat ELIA de relevante

leverancier kent en dat die leverancier zijn gegevens dient goed te keuren. Bijgevolg zullen de bijlages niet geldig zijn ingeval de leverancier deze niet ondertekent (of weigert te ondertekenen). In dit geval zal Elia dit verder opnemen met de toegangshouder.

FEBEG stelt zich de vraag waarom er plots op verschillende plaatsen in het contract bepalingen zijn opgenomen die de aansprakelijkheid van ELIA limiteert in geval van het niet-naleven van in het contract gestelde termijnen. De Voorzitter van de WG BG geeft aan dat we dit zullen herbekijken.

FEBEG vraagt ook of potentiële toegangshouders geïnformeerd kunnen worden over het al dan niet voor handen zijn van een aansluitingscontract? ELIA geeft aan dat omwille van confidentialiteitredenen op deze vraag niet zal worden ingegaan.

Tot slot pleit FEBEG ervoor om bijlages 12 en 13 te behouden aangezien deze een zekere bescherming bevatten voor de leverancier. De Voorzitter van de WG BG bevestigt dan ook dat deze bijlages 12 en 13 behouden zullen blijven.

INFERABEL geeft als algemene opmerking dat de bijlages niet makkelijk lezen en een eventuele verduidelijking geapprecieerd zou worden.

Wat betreft bijlages 10 en 11 (omtrent de verschillende off-take producten – vaste en flexibele band levering) stelt ELIA de vraag of deze bijlages (en de daarin vervatte producten) behouden moeten worden of deze verwijderd kunnen worden uit het contract, dit aangezien deze producten amper tot nooit zijn gebruikt. De Voorzitter van de WG BG vraagt de leden dan ook om tijdens de volgende WG BG (01.12.20127) hun voorkeur mee te geven.

Een voorstel van een finale, geconsolideerde tekst van het toegangscontract, alsook een overzicht van hoe de verschillende bemerkingen zijn meegenomen, zal door ELIA worden overgemaakt aan de leden van de WG BG.

5.2. Aanvraagformulieren voor een Toegangscontract en een ARP-contract (toegangsverantwoordelijke)

ELIA licht toe dat de nieuwe aanvraagformulieren online beschikbaar zijn op de Elia website.
